

1915 október 13-án este 1/9 órák között
Pál Hunyady

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Hegyvenhetedik évfolyam.
130-ik szám.
Szerda, 1915 október 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Szarvas-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

Előrenyomulunk Szerbiában. Nagy elkeseredés Olaszországban.

Elkeseredetten harcolnak az oroszok Elfoglalt magaslát Tarnopol előtt.

A német nagy főhadiszállás jelenti: A Hindenburg tábornagy hadcsoportja Dünaburg előtt és Vidsytól északkeletre visszaverte az oroszok támadásait.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja Baranowitschtól keletre könnyűszerrel visszautasított egy ellenséges erős előretörést.

Linsingen tábornok hadcsoportja a Kuchoka—Wola környékén vívott lovas harcokban az ellenséget Beziminaja és Wiesiolucha szakasza mögé vetették vissza. Biolskaja—Wolától északra az ellenséget elűztük.

Gróf Bothmer tábornok hadserege újból visszautasított erős ellenséges támadásokat. Német csapatok elfoglalták a Hladkytól délre, a Sereth melletti (Tarnopoltól 15 kilométernyire északnyugatra) emelkedő magaslátot és a Hladky faluból ellenünk intézett három orosz előretörést visszavertek. (M.-eln. sajtóoszt.)

További előnyomulásunk Szerbiában

Az osztrák-magyar főhadiszállás jelenti:

A Macsvában és Obrenovácnál nincs jelentősebb esemény.

A Belgrádon át előrenyomuló magyar, osztrák és német csapatok kiűzték az ellenséget a várostól délkeletre és délnyugatra levő elsáncolt állásaiból. A mi csapataink rohammal vették be a „Zöld hegy”-et, a Velky Vracart.

Szemendria és Pozserovác körül szövetségesünk hadosztályai ismét tetemesen tért nyertek. Höfer. (Min.-eln. sajtóoszt.)

Német sikerek a nyugati harctéren

A német nagy főhadiszállás jelenti: Souchez—Neuville környékén és Champagneban, Le Mesniltől északkeletre, visszavertük az ellenség kézigránát támadásait.

Harci repülőink végeztek 4 ellenséges repülőgéppel. Egy angol repülőgép Poperinghetől keletre lezuhant. —

Lilletől északnyugatra Immelmann had-4000 méter magasságban legyűrt egy kétfedelű angol harci repülőgépet; ezzel említett tiszt rövid időn belül 4 ellenséges repülőgépet pusztított el, ezenkívül Somme Pynál, a Champagneban és a Maas magaslátokon Haptonchateltől nyugatra légi harcban egy-egy francia kétfedelű repülőgépet. (M.-e. s.-o.)

Megdöbbenés a szerbek között.

Szófiából jelentik: Pasics szerb miniszterelnök a német, magyar, offenziva megnyitása óta naponta több óra hosszat tanácskozik Trubeckoj orosz követtel. Nisben általános megdöbbenést okozott az a hír, hogy Bratiann megtagadta a román hadsereg mozgósítását.

Meghiusult olasz támadás.

Az osztrák-magyar főhadiszállás jelenti:

Tegnap délután a délnyugati harcvonalon sem voltak nagyobb harcok, Az olaszok a Mrzli Vrh ellen intézett támadását már tűzérésünk tüzelése megghiúsította. Höfer. (M.-e. s.-o.)

Visszavetettük az oroszokat.

Az osztrák-magyar főhadiszállás jelenti:

Az oroszok tegnap egész északkeleti harcvonalunkon lényegesen alábbhagytak támadásaikkal. Az ellenség csak a Strypa melletti hadállásaink ellen intézett néhány támadást, amelyek — épen úgy, mint az ezelőtti napokban — reá nézve teljes balsikerrel végződött. A Deleznica és az alsó Styr szakaszon az ellenséget északkelet felé vetettük vissza. Höfer. (M.-e. s.-o.)

Rohammal elfoglalt szerb hadállás

A német csapatok eddigi zsákmánya.

A német nagy főhadiszállás jelenti: A Drina mellett további harcok fejlődnek. A Sabac és Gradiste közti arcvonalon a dunai átketés befejezést nyert. Belgrádtól délre elfoglaltuk a magaslátokat. Zarkowo és Mirijewo között

tovább keletre a támadás folyamatban van. A rami dűnhajkasban rohammal elfoglaltuk az Anathema állást, tovább lefelé Orsováig helyenkint ágyuharcok vannak.

A német csapatok eddig 14 tisztet, 1542 főnyi legénységet fogtak el és 17 ágyut, köztük két nehezet, valamint 5 géppuskát zsákmányoltak. (Min.-eln. s.-oszt.)

Nagy elkeseredés Olaszországban.

Szófiából jelentik: Ideérkezett olasz lapok szerint a bolgár kormány a román és a görög kormánnyal megegyezett arra nézve, hogy ezek nem fogják ellenezni Macedonia szerb részének a bolgárok által való elfoglalását. Ez a hír Olaszországban igen nagy elkeseredést keltett.

Zsákmányunk Belgrád bevételénél

Az osztrák-magyar főhadiszállás jelenti:

Belgrád bevételénél a cs. és kir. csapatok 9 hajtóágyut, 26 táborigyűcsövet, 1 fényoszlop, számos puskát, sok lőszer és egyéb hadianyagot zsákmányoltak; 10 tisztet és 600 főnyi legény-

Odol

fém-ből készült csinos
táborigyűcsóban

A táborból érkező ismételt ösztönzésekre szeretetadományként leendő szétküldésre fél üveg Odol csinos fém-ből készült táboridobozban szállítunk mint táborigyűcsövet teljesen készen csomagolva (portó 20 fillér). Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszerüzletben az eredeti áron 1 korona 20 fillérért*).

*) A fém-ből készült tábori doboz a háboru ar-tama alatt díjmentesen szállítjuk. Könnyen szállíthatósága miatt a fél üveget választottuk e célra.

séget elfogtak. **Az ellenség véres vesztesége igen nagy volt.** A dunai flottilla számos folyamaknát és orosz tengeri aknát emelt ki. H ö f e r. (Min.-eln. s. oszt.)

Gazdasági helyzetünk alakulása a háboru után

A háboru, mely gyökerében forgatta fel a nemzetek egymáshoz való kereskedelmi és gazdasági viszonyát, oly metamorfóziist hozott létre gazdasági téren, melynek hosszú időre való kihatásával okvetlenül számolni kell és mely mulhatatlanul szükségessé teszi az eddigi feltételeknek és irányelveknek lényegbevágó revízióját. A politikai szempont, de célszerűségi és önvédelmi tekintetek is kívánatossá teszik Németországhoz való gazdasági viszonyunk szorosabbá tételét.

Az az elkészedett és elkezdett névleges gazdasági harc, melyet az ántánt hatalmai ellenünk folytatnak, legjobban demonstrálja, hogy a monarchia és Németország — minden külső segítségtől elvágyva — mennyire egymásra vannak utalva és mennyire fontos, hogy ennek a két közép-európai hatalomnak gazdasági produkciója és egymással valamint a külfölddel való kereskedelmi forgalma, oly szabályozást nyerjen, egymást kiegészítve és a külfölddel szemben egymásra támaszkodva, tudjunk szembeszárni azokkal a gazdasági és vámpolitikai téren várható átalakításokkal, melynek jegyében a háboru utáni időszak meg fog indulni.

Németország fejlett ipara számára feltétlenül szüksége van nagy exportterületekre, ahol ipari produkciójának feleslegét elhelyezheti. Háboru előtt a világpiac nyitva állott, az olcsó és minőségileg is helytálló német áru mindenütt utat tört magának, de a háboru után a helyzet alaposan meg fog változni.

Az a manikális üldözés, melyet az ántánt államai a német tőke és német befolyás ellen iditának, tagadhatatlanul csökkenteni fogja az export lehetőségeit. A most ellenes államokba, bárna kétségtelen az is, hogy a kedélyek csillapultával, ha megint a józan szűmités és az elítélletől ment emberi érzés fog felülkerekedni, a kereskedelmi forgalom naplörvényei, hogy a jó és olcsó áru mindenütt helyet talál magának, minden tiltó rendeleten és antipátián keresztül érvényre fognak jutni.

Mint hogy azonban Németországnak számos régi piacának elvesztésével mégis számolni kell, kénytelen lesz új piacokat keresni ipari produkciójának feleslege számára. Ezek az új kiviteli emporiumok elsősorban szövetségeiseinél, tehát a monarchiában és Törökországban kínálnak számára. Amely cikkben nekünk vagy Ausztriának szüksége van behozatalra, ott a németnek minden lehető kedvezményt meg kell adnunk más államokkal, szamben, ott azonban, ahol a szabad behozatal fejlődésben levő iparágak existenciáját fenyegeti, a vámokat természetesen fenn kell tartanunk.

Tüdőbetegek Sanatorium **Aflenz**
am Hofacker (830 m) Steierország, Prospektus

Hajduvármegye a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága a mai napon tartotta havi rendes ülését Pákozdy Sándor alispán elnöke alatt.

A vármegye közigazgatási ügymenetét az alábbiakban ismertetjük:

Az alispán jelentése.

A közigazgatási állapotok általában kielégítőek voltak, felémeltésre méltóan egyetlen esetben sem lettek megzavarva.

Ulevél a múlt hóban egy sem adott ki.

A közigazgatás menete a munkaerő hiánya dacára, fennakadást nem szenvedett.

Hadiszolgáltatás tekintetében súlyos teherként nehezedik vármegyénkre az a körülmény, hogy az itt elszállásolt katonaság a maga menetszázadai részére szükséges fogatokat törvényhatóságunk területéről igényli, ez ellen feliratot, illetve átiratot intézett az alispán az illetékes hatóságokhoz, kérve a rendkívüli szolgáltatások auli mentesítést, — saines a kérelem nem teljesített.

Jelenti továbbá, hogy Berencsy János dr. Hajdunánáson polgármesterré választott.

Az államépítészeti hivatal

A m. kir. államépítészeti hivatal jelentése szerint, a vármegye területén átvonuló állami és törvényhatósági közutak állapota a múlt hónapban megindított kavicsolás folytán, lényegesen javult, bár a rendkívüli viszonyok között a gavicsszállítás lassan halad, általában az uftentartási munkákat nagyban megnehezíti az általános munkáshiány.

A pénzügyi közigazgatás.

Az elmúlt szeptember hó folyamán bebiztosított egyenesadóban 261.485 kor. 74 fillér, hadmentességi díjban 925 kor., bélyegjövődékben 48.012 kor. 09 fillér, jogilletékben 47.742 kor. 03 fillér, dohányjövődékben 56.141 kor. 41 fillér, fogyasztási és italadóban 25.208 kor. 38 fillér.

A hadbavonultak gyámolnélkül maradt családjai részére folyó október hó 4-ig Hajduvármegye területén 14.192 család részére 18.457 kor. 16 fillér napisegélyt és a háboru alatt vagy annak következtében rokkantá vált elesett, eltűnt vagy meghalt egyének, illetve háfrahagyottai részére évi 16.764 korona segélyt utalványoyott ki a kir. pénzügyigazgatóság.

Közegészség.

A közegészség állapota kedvezőtlen. Igen alacsony a születés száma s így a közepes halálozás dacára a természetes szaporulatnál apadás mutatkozik.

Heveny fertőző kórok csik szórványosan jelentkezték, egyedül a hasihagymáz okozott járványos színezetű kiterjedés, főleg Hajduböszörményben és Hajduszoboszlón az ott beszállásolt nagyszámu, Galiciából származó katonák között.

Rendkívüli haláleset balesett következtében 4-szer, öngyilkosság folytán egyszer állott elő.

A vármegye területén a múlt hónapban 302 volt a születések szám, 10 halva szület-

téssel, e'halt 353 egyén s így a természetes szaporulatnál 51 kevesbedés állott elő,

Az állategészségügy.

A vármegye szeptember havi állategészségügyi viszonyai az előző havinhoz képest, eléggé kedvezőek.

Megszakadt az összeköttetés.

Szerbia és Oroszország között

(Fővárosi tudósítónktól.) Szerbiából jelentik: A szerb hadiszálláson nagy a zavar és kapkodás. A csapatok, melyek a bolgár határ felé mentek, utóbb a Száva és a Duna felé küldték, a Durrazóba azállított szerb csapatokat visszavonták és most azt várják, hogy olasz csapatok jöjjenek Durrazóba, Szerbia segítségére. A határséli szerb lakosság tömegesen menekül az ország belsejébe, A hadsereg soraiban nagy az izgalom. A demoralizáció rohamosan terjed, keserű szemrehányásokkal illetik a kormányt és főleg a trónörökös, amiért nem tudtak Bulgáriával megegyezésre jutni.

A dunai forgalmat Szerbia és Oroszország között a magyar Duna partján felállított ágyú megszüntették, Szerbia nem képes az oroszoktól löszert kapni és Oroszország élelmiszereket sem szállíthat Szerbiának. A Macedonia f. kentartására rendelt helyőrségeket a határok felé küldték és Albániából a szerb helyőrségeket visszarendelték.

Macedóniában és Albániában a szerb csapatok visszavonulása után albán és bolgár bandák alakultak, melyek fegyveresen szándékoznak fellépni a szerb hatóságokkal és az újonnan letelepedett szerb kereskedőkkel szemben. A bolgár határőröknel naponta jelentkeznek szerb katonák, akik megadják magukat a holgároknak. (lk.)

A harmadik hadikölcsön.

Országszerte erős agitáció indult meg a harmadik hadikölcsön sikere érdekében. Vármegyék, testületek, pénzüzetek, szervezetek látják a munkához a háboru győzelmes folytatása és dicsőséges befejezése céljából szükséges anyagi eszközök előteremtésére. Ennek az akciónak ganszerű eredményyel kell végződnie: a saját erőnkől kell megszereznünk a tőket, mely **végso diadalunk kivívásához** mulhatatlan szükséges.

A polgári munka itthonmaradt hősei, kik visszafolytott léizkeettel kísérik hős katonáink diadal útját, anyagi erejük teljes készségével fognak részt venni a hadikölcsön jegyzésében, Minden tőkeszaporulatnak, melyek a háborus konflikturák idéznék elő, vissza kell kerülnie kölcsön alakjában az államhoz: ez a legkevesebb, amit a nemzet megkívánhat azoktól, akik bőségben éltek le béke gondatlan éveit és megvagyonosodtak a háboru alatt.

Debreczenben és Hajduvármegyében is nagyarányu agitáció indult meg a hadikölcsön sikerének biztosítására. Domahidy Elemér főispán, Márk Endre polgármester, a város kereskedelmi és pénzügyi életének vezetői permanens bizottságot alakítottak, hogy

minél eredményesebb akciót fejthessenek ki a kölcsön ügyében. Maga Debreczen városa négy és fél millió koronát fog jegyezni.

Kormány intézkedés történt már, hogy a takarékos bevételek megfelelő módon legyenek igénybevehetők a kölcsönjegyzésre s hogy abban katonai személyek is könnyen vehessenek részt. A gazdasági érdekképviseletek közül a Gyáriparosok Országos Szövetsége és az Országos Sertéskereskedelmi Egyesület volt az első, mely tagjai között széleskörű mozgalmat indított, hogy a harmadik nemzeti kölcsön sikere minél fényesebb legyen.

Színház.

Műsor:

Kedd: A modell, eredeti színmű. (Be-mutatás előadás.)

Szerd.: A modell, eredeti színmű.

Csütörtökön: Hoffmann meséi, operette. (Cseőregy Jenő, a kolozsvári Nemzeti Színház tenoristájának vendégjátéka.)

Pénteken: A koldusdiák, operette. (Cseőregy Jenő második vendégjátéka.)

Szombaton: Cfgányszerelem, operette. (Cseőregy Jenő harmadik vendégjátéka.)

HIREK.

Szezon.

Jobb volna irni

a győzelmekről, fegyverben álló testvéreink legendákba való hősi önfeláldozásáról. Jobb volna époszba foglalni a magyar fiúk vitézségét és hősi énekek zengése közben fenni homlokuk köré a magyar föld legszebb virágaiból a hősi koszorút.

Mielőtt tekintetünk odasiklik a véres dicsőséggel szentelt harcmezők felé, megakad figyel-münk itthon, a magunk portáinál. Ugy vannak ott is az emberek, mink, akik, krónikáiról vagyunk a nagy zajlásnak. Szeretnénk nekik is lelkesedni, örvendezni, harsogó örömben élni, hiszen az Uristen győzelmű ajándékai elegendő okot adnak erre. De elszoritja a szíveket a szomorúság, fásulttá teszi a nyomor és a kétségbeesés, amely a mi örömeink mögé rejti mindig a hónapok folyton súlyosbodó gondjait.

Amíg testvéreink diadalmasan török ösze az ellenséges világ tulerővel, amint a spekuláció állít a drágaság szüntelön fokozásával a polgári élet elé. Testvéreink fegyverei előtt összeomlik a legerősebb vár, itthon a drágaság várai minden támadást szilárdan állnak és a spekuláció szeges drótsövényein mar rengeteg kiszolgári ekzisztencia kihűlt hullái lógnak.

Soha társadalom nem sdta úgy oda minden javát a háborúak, mint a miénk. És el vagyunk száeva, hogy lefolytatjuk a leszámolást a ránk tört ellenségekkel az utolsó csep vérig, az utolsó meleg lehelletig. De mint tegyünk, ha a vérünket és a leheletünket itt-

hon a leghitványabb elemi spekuláció sajtolja ki?

Mit tegyünk ezrei s százezrei a kisembereknek, ha kiszolgáltatnak védtelenül nagybankok és nagyspekulánsok fosztogató akaratának? Honnan teljek erőnk, hogy lelki és testi megpróbáltatásait a kegyetlen időnek elbirjuk, ha itthon csapolja le vérünk a piaci rablógarz-dalkodás? Hogy örvenjünk teli szívvel, tiszta örömmel győzelmeknek, ha üres a gyomor és nincs tej a gyerekeknek?

Németország nemcsak a háború hanem a szociálpolitika fegyvereit is a egtökélete-sebbre csiszolja. Miért nem kérünk kölcsön e fegyverekből?

Minek kell még történni, hogy végre ille-tékes helyen tudomásul vegyék a **piaci rab-lóuralom** mérhetlen következményű garz-dalkodását? . . .

— **Gyászhir.** Gáspár Sándor nyug. haj-sámsoni tautítót, aki 50 éves tanító működés után vonut nyugalomba, súlyos csapás érte, legifjabb fia Gáspár Zoltán tudógümőkörben hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 13-án délután 3 órakor lesz a Kazincy-utca 12 számú gyásházától.

— **Hidroplán és vitorlášajó harca.** Berlinből jelentik: Egy német hidroplán szenzá-ció s bravurjáról érkezik jelentés a keleti hadi-szinterről. A hidroplán szeptember 12-én a rigai tengeröbölben felderítő, repülést végzett Dünamünsétől qusz tengeri mérföldnyi távol-ságban és 1500 méter magasságban. Utközben felfedezett egy kétábócos hajót, amelyet egy kis vontatógőzös húszott és a mely, Duna-münde felé tartott. A hidroplán megfigyelő-tisztja valószínűnek tartotta, hogy ellenséges hajóról van szó és siklórepüléssel száz méterre ereszkedett le. A hajó meglepett legénységét gépfegyvertűzzel félemlítették meg a hidroplán utasai, úgy hogy végül az összes matrózok a fedélzetre tudultak és feltartották kezüket meg-adásképpen. Mikor meggyőződtek róla, hogy a hajónlevőknek nincsenek fegyvereik, a hid-roplán leszállott és kiadta a parancsot, hogy mindenki szá ljon csöcökbe. A mentőcsónakok hamarosan megteltek és elindultak. A megfigye-lőtiszt ekkor átkutatta a sonert, amelynek Ila volt a neve. A hajón nyolcvan-száz tonna vasat és szenet találtak. A hajót a vontatógő-zőssel együtt elsüllyesztették. A példattan telje-sétmény után, a hidroplán sértetlenül érkezelt vissza a kikötőjébe.

— **Halálozások.** A mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a debreczeni állami anyakönyvi hivatalban: Gáspár Zoltán ref. 17 éves, özv. Székely Imréné Csapó Erzsébet ref. 54 éves, Tóber László András r. kat. 2 éves, Dalmi Béla ref. 6 éves.

A szerkesztésért felelős: **A LAPKIADÓ.**

Horovitz-nyomda Debreczen, Darabos-u. 7.

AranyJános-u. 7. és 9.

szám alatt

Három szoba mellékhelyiségekkel;
Két rendbeli egy szoba, konyha és
két nagy raktárhelyiség

azonnal kiadó.

Értekezhetni

Szük Antallal, Hadházi-utca 5.

Kávé

50 %-kal olcsóbban. Amerikai takaré-kávé, nagyon zamatos, kiadós és takarékos. **5 kilós** próbászák II.— kor. utánvétellel bérmentve. 1/2 kiló kitéző minőségű legfino-mabb tea **2.20 K. Cim: Schapira A. kávékivitel, Galánta, 41.**

Megvételre keresek

jókarban lévő

National-kontrol kasszát.

Typus, gyári szám és ár megjelöléssel kérek ajánlatokat: **Ferenczy Károly** névre (51865). **Schwarz József** hirdetési irodájába, Budapest, **Andrássy-ut 7. szám.**

Egy, esetleg két utcai butorozott szoba azonnal kiadó Darabos-utca 7. sz.

Egy idősebb és egy fiatalabb hadmentes segéd, rövidáru engros üzletben felvétetik. Részletes ajánlatok „**Allandó**” jeligére a kiadóhivatalba küldendők.

Diófa

I-a gömbölyű törzs, nagy cégtől készpénzfize-tés mellett kerestetik.

Ajánlatok **V. J. 1534.** jel alatt **Rudolf Mosse** Budapest intézendők.

Szolid férfi és nő ügynők,

akik egy törv. védett hadiemlék eikket, amelyet bármely fénykép után el lehet készíteni, magas jutálékkal minden községben kerestetnek.

Wittler, Prag, Szmeckza 7 a.

Kávét

5 kgr. finom zamatot Kor. **21.—**
1 kgr. legfinomabb tea Kor. **14.—**

árban szállít bérmentesen
Obernyik és Társa, Fiume.

6%-os magyar királyi adómentes állami járadék-kölcsön. (Harmadik hadi kölcsön.)

Aláírási felhívás.

Az 1912. évi LXIII. t.-c. 17. §-a alapján a ministerium felhatalmazott, hogy a hadi szükségletek fedezésére szükséges összegeket addig, amíg azok a törvényhozás útján meg nem állapítatnak, az elkerülhetetlen szükség mérvéig előlegezhesse és azok megszerzése iránt hitelművel utján intézkedhessék. E felhatalmazás alapján ezennel **6%-kal kamatozó adómentes állami járadékkölcsön** bocsátatik ki. A kibocsátás összege a megtartandó nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapíttatni.

A bemutatóra szóló járadékkölcsönkötvények 50, 100, 1.000, 5.000 és 10.000 koronás címletekben fognak kiállíttatni. A kötvények 1914. november 1-től kezdődőleg évi 6%-kal, minden év május 1-én és november 1-én lejáró félévi utólagos részletekben kamatoztatnak, az első szelvény félfé 1916. május 1-én esedékes.

Bz a kötvénytulajdonos, aki az általa vásárolt kötvényeket az aláírás alkalmával zárolja s ezt a **zárolást 5 éven át fel nem oldja**, azt a jogot nyeri, hogy az 5 évi időszak utolsó évnegyedében, legkésőbb **1920. november 1-én** a kötvényen alapuló követését, e naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre felmondhassa. A m. kir. kincstár köteles az ilyenfelé felmondott kötvényeket legkésőbb 1921. november 1-én névértékben visszafizetni. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

Zárolásnak csak 1.000 K-át meghaladó összegű jegyzéseknél van helye. A m. kir. pénzügyministerium fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közléteendő három havi előzetes felmondás mellett, ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás 1921. május 1-jét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

A kamatok, ép úgy mint a felmondás esetén a kölcsönkötvények törlesztése, minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizettetnek ki.

A kötvények 10 évre szóló kamatszélvényekkel és szelvényutalványokkal vannak ellátva, mely utóbbi ellenében az új szelvények annak idején a beváltóhelyeknél minden költségtől és illetéktől mentesen átvehetők.

Az esedékes szelvények és az esetleg felmondott kötvények költségmentesen beváltatnak:

Budapesten: a magyar királyi központi állampénztárnál,
a m. kir. postatakarékpénztárnál,

a magyar korona országainak területén:

valamennyi királyi állampénztárnál és adóhivatalnál;

azonkívül további intézkedésig:

Budapesten: a Magyar Általános Hitelbanknál,
a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél,
a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál,
a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Banknál,
az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi

Hitelszövetkezethél, valamint a m. kir. pénzügyministerium által erre a célra a magyar korona országai területén vagy azonkívül kijelölendő helyeken. Az erre a járadékkölcsönre vonatkozó minden közlemény a „Budapesti Közlöny“-ben és a „Wiener Zeitung“-ban közzé fog tétetni.

A kibocsátásra kerülő 6%-os magyar királyi állami járadékkölcsön ezennel a következő

feltételek

mellett nyilvános aláírásra bocsátatik:

1. Az aláírás történhetik az alább megjelölt aláírási helyek bármelyikénél

1915. évi október 18-tól november 17-ig bezárólag terjedő határidőben a szokásos hivatalos órákban.

2. Aláírási helyekül szolgálnak: a magyar korona országai területén levő összes kir. állampénztárak és adóhivatalok, a m. kir. postatakarékpénztár és az összes kir. postahivatalok, mint a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalai, az Osztrák-magyar bank budapesti főintézete, valamint a magyar korona országai, továbbá Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai, az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos-Központi Hitelszövetkezet, a Magyar Általános Hitelbank, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank, az Angol-Osztrák Bank budapesti fióktelepe, a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság, a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság, a Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár, az Első Magyar Iparbank, a Hazai Bank Részvénytársaság, a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, a Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaság, a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság, a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, a Magyar Földhitelintézet, a Magyar Jelzálog Hitelbank, a Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár, a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja mint részvénytársaság, a „Merkur“ váltóüzleti részvénytársaság, a Nemzeti Takarékpénztár és Bank Részvénytársaság és a Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepe, budapesti intézetek és ezeknek összes budapesti és vidéki fiókjai; valamint az Első Horvát Takarékpénztár, a Horvát Általános Hitelbank Részvénytársaság, a Horvát Leszámitoló Bank és a Horvát-Szavon Országos Jelzálogbank zagrebi intézetek, továbbá a Privilegirte Landesbank für Bosnien und Hercegovina és a Privilegirte Agrar- und Kommerzial-Bank für Bosnien und Hercegovina című sarajevói intézetek, végül a felsorolt budapesti

és zagrebi intézetek által a m. kir. pénzügyministerium jóváhagyásával felhatalmazott és esetről-esetre az illető intézet székhelyén megfelelően közhírré teendő intézetek.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1. előtt betéti könyvre elhelyezett, egyébként a motorium feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő járadékkölcsön kötvényekre történő befizetésekre a jegyzés idejében fennálló összegük 50%-a, de legfeljebb a betét tulajdonosa által jegyzett összeg 50%-a erejéig igénybe vehetők.

Azok, akik a befizetésekre ilyen betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek a közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

3. Az aláírási ár minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizettetik
a) 1915. évi október 30-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 korona 10 fillér,

b) 1915. évi október 30-át követő időben 1915 november 17-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 korona 40 fillér,

2. ha pedig az alábbi 4. pontban körülírt kedvezményes fizetési módokat vétetik igénybe, úgy az 1915. évi október 18-tól november 17-ig bezárólag terjedő egész aláírási határidőben történő aláírásnál 98 korona.

Ezen az áron felül az aláíróval szemben sem folyókamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

4. Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával mindenkor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál, amennyiben az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke, az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen leteendő és pedig a kir. állampénztáraknál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1898: XXIII. t. cikk alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezethél készpénzben, a többi aláírási helynél pedig vagy készpénzben, vagy olyan értékpapirokban, amelyeket az aláírás hely elfogadhatóknak tart.

Az aláírt összegek ellenértéke annál az aláírási helynél fizetendő be, amelynél az aláírás történt és pedig:

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915 december 7-ig,

„ „ „ „ 25%-a „ 1915 „ 18-ig,

„ „ „ „ 25%-a „ 1915 „ 28-ig,

„ „ „ „ 25%-a „ 1916 január 8-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a letett biztosíté-

ket elszámolja, illetőleg visszaadja.

5. A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-úrlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is eszközölhető.

6. A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényeket kap, amelyek a fél kívánatára 1915. évi december 1-től kezdve a m. kir. pénzügyministerium részéről úgy a szabad, mint a zárolt jegyzésekre vonatkozólag egységesen kiállított ideiglenes elismervényekre fognak kicseréltetni, amennyiben eddig az időpontig a végleges kötvények kiadhatók nem lesznek. A végleges kötvények kiadására nézve, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény útján fog a felhívás közzététetni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

50 koronás címletek csak annyiban fognak kiadni, amennyiben az aláírt összeg más címmel nem egyenlíthető ki.

7. Az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadi kölcsönpenztár e járadékkötvényeknek kizárólag lekötele mellett a névérték 75%-áig a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyújtanak kölcsönt.

Ezek a kedvezmények 1917 december 31-ig maradnak érvényben.

A nevezett két intézet ugyancsak a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyújt náluk zálogul elfogadható értékpapirokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál.

A meghosszabbított ily kölcsönök a mérsékelt kamatláb kedvezményében 1917 december 31-ig szintén részesülnek.

A fenti befizetési határidők alatt folyósított kölcsönök után a fél kívánására a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatláb helyett 1917. évi december 31-ig évi 5%-os állandó kamatláb biztosítatik.

Ezenfelül az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadi kölcsönpenztár a fent körülírt módokat mellett azoknak, akik igazolják, hogy a jelen aláírási felhívásban foglalt befizetési határidők alatt az aláírásra bocsátott hadikölcsön jegyzése céljából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.) vagy bankcégnél vettek fel kölcsönt, ennek a kölcsönnek visszafizetésére évi 5%-os állandó kamatlábon fognak új kölcsönt nyújtani, s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamatlábat fognak alkalmazni; ez a kedvezmény is 1917 december 31-ig marad érvényben.

8. Az aláírók kívánására e járadékkölcsön kötvényeit a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézete, valamint a magyar szent korona országai, továbbá Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai 1917. december 31-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

Budapest, 1915 október 9.

Teleszky János s. k., m. kir. pénzügyminister.